

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și partice. 150 lei.

Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

La începutul anului al doilea.

Cu numărul acesta revista noastră intră în al doilea an al existenței sale. Astăzi deci, când avem la spatele nostru un trecut aproape de un an de zile, putem spune din experiență, că e greu și riscat lucru de-a redacta săptămânal o revistă pedagogică-socială, fie aceea ori cât de modestă.

Și într'adevăr în trecutul acesta, relativ foarte scurt, am întâmpinat mari greutăți la editarea acestei reviste. Trebuie să o spunem din nou, ca de atâtea alte ori, că dela început am avut de luptat cu nepăsarea crasă a celor mai multe comitete școlare de ale noastre, cari pe lângă toate intervențiile noastre cât particulare, cât oficiale, nici până astăzi nu și-au achitat abonamentele la revistă.

Din cauza acesta am ajuns într'o situație financiară foarte primejdioasă, care va avea urmări rele și pentru aceasta revistă, dacă nu cumva se va sări din altă parte într'ajutorul ei...

În frământarea și lupta noastră pentru susținerea acestei reviste am avut și o mulțumire sufletească, văzând dragostea cu care a fost îmbrățișată revista noastră de către iubii colegi învățători. Ne-am bucurat

din inimă când am constatat, că apelul nostru are tot mai mare răsunet în sufletele colegilor, cari au alergat cu banul și cu scrisul, singurele mijloace prin care se poate susține o revistă ca a noastră, care e avizată la un restrâns număr de cetitori.

Sperăm, că de acest sprijin va fi împărtășită revista noastră și de către noui noștri colegi învățători din județele vecine, cari acum la 1 Ianuarie 1926 se vor alătura județului nostru.

Avem credință tare, că prin ajutorul moral și material al tuturor colegilor noștri învățători și alți binevoitori ai școlii noastre, vom trece cu bine peste greutățile începutului și vom asigura existența acestei reviste, care nu este iertat se pioră, ci din contră se devină tot mai bună și mai interesantă.

Zel de o parte și bunăvoință de altă parte și atunci viitorul acestei modeste reviste va fi deplin asigurat.

Marian Sasu.



BCU Cluj / Central University Library Cluj

De anul nou.

Dornici de o soartă mai bună, toate clasele sociale așteaptă anul nou, ca pe un bun proroc, care va împărți pe pământ daruri, dreptate, iubire și mai multă lumină. Timpurile văicărelilor naționale a trecut. Idealul s'a realizat, probleme și necesități noi sunt la ordinea zilei. Cei aproape patruzeci mii învățători ai țării, așteaptă o nouă îndrumare a rostului lor în munca socială, ce o depun pentru viitorii cetățeni ai statului. Ei așteaptă o organizație unitară și puternică în care toate forțele didactice din toate provinciile, să alcătuiască un singur pedestal, ce trebuie se cârmuiască această oaste de soldați culturală ai neamului.

Ce ne va aduce anul 1926? Nu putem ghici viitorul, vremea profesiilor a trecut în domeniul legendelor patriarhale. Inse, postulate și probleme de ordin moral și social ale învățării sunt enorm de multe. Realizarea lor depinde dela voința noastră conștientă, ca clasă hotăritoare în acest stat.

Asociația învățătorilor, trebuie se fie una pentru toate provinciile. Ea trebuie se împuie celor de sus mersul învățământului, salarizarea și penzionarea corpului didactic.

Să examinăm puțin unele chestiuni mai importante pentru noi.

1. Obligativitatea învățământului cotidian dela 7—16 ani și cursurile de adulți impun învățătorului 48 ore săptămânal plus alte

indatoriri extrașcolare. Se pune întrebarea în sens psihologic și metodic, poate presta un om o asemenea muncă cu succesul, dorit de legiferator ?

Dacă nu poate, dar i se impune, să retribuiască această muncă de tot oneroasă așa cum se retribuesc orele în plus la alte categorii ale învățământului ?

2. Nu ar fi bine, că la această muncă se fie obligat preotul și secretarul comunal așa da și ei concursul, predând ore de curs la unele materii mai ales în școala de adulți ?

3. Din această aglomerație de îndatoriri pe capul bietului învățător se naște o nouă chestiune de ordin pedagogic. Nu ar fi bine, ca cei de sus, văzând această lipsă ardentă a învățământului primar, să intervină ca academiile teologice să pregătească pe ascultătorii lor și pentru cariera învățătorescă, dispunând ca în cazul acesta absolvenții de teologie numai după ce au făcut un stagiul de 12 ani în învățământul primar, să-și poată începe cariera preoțească.

4. Noul spor la salar va fi o nouă speculă a comercianților ridicându-se enorm toate prețurile.

Dar totuși s'ar putea ajuta ceva. Pentru ce nu să dă sporul familiar pentru fie care membru din familie, cum se face asta în toate țările din Europa ? Pentru ce numai noi se fim așa de imorali, propagând prin astfel de legiferări sistemul de 2 copii și avorturile.

5. Fondul de penziune al corpului didactic de toate categoriile. Aici e timpul se realizăm acest postulat pentru generațiile viitoare. Cei peste vreo 100 parlamentari din corpul didactic puteau agita această chestiune de mare importanță pentru membrii corpului didactic și familiile lor.

Dee Dzeu, ca anul 1926 să fie un an norocos pentru toți muncitorii din ogorul neamului, realizându-se de grabă aceste postulate prin care li s'ar ușora de bună seamă munca și traiul vieții lor.

Alexandru I. Sighișoreanu.

Cele două virtuți.

În ajunul anului nou Creatorul da un bal în palatul său de nori și de senin. Pofți numai Virtuțile; bărbăți n'a poflit. Veniră multe Virtuți și mari și mici; cele mici erau mai drăguțe de cât cele mari, dar toate păreau a se înțelege de minune între ele și a se cunoaște bine.

Dar iată că Creatorul văzu că două dintre ele nu se cunoșteau. Le luă pe amândouă de mână și le însășișă pe una alleia :

— *Binefacerea zise el arătând pe cea d'întâi.*

— *Recunoștința adaugă arătând pe cea de a două. Cele două virtuți se mirară; dela începutul lumii nu se întâliseră nici o dată.*

Magistrul de eri și învățătorul de azi.

Educația atribuită elementelor instructoare se manifestează chiar la începutul civilizației grecești.

Elementele școlăii grecești sigur au fost începutul falangei, numită : cultura elină, ce străbătuse hotarele lumii și îngenunchease trufia romană ; creindu-și din vastul imperiu un teren, un leagăn de expansiune.

Se știe că poporul Grec, civilizată, a fost produsul școlăii, condusă de elemente capabile ; indiferent în ce sens s'ar fi luat noțiunea de învățător, pe care o găsim concret și deplin amplificată la magistrul roman.

Metoda autodidactă era cunoscută atunci cu totul superficial.

Sistemul acesta educativ-didactic, cu anumite reforme a fost adaptat de Romani, unde mai târziu avem școlăia practică, avem un, „magister“ al școlăii.

Contactul sufleteșc adusese cu sine această necesitate de cel mai însemnat ordin intelectual.

Patricianul cunoscător, avea câte-un sclav grec iscusit, care făcea pe educatorul și instructorul copiilor.

Grație acestui demers se face sistematizarea învățământului elementar.

Târziu avem la dânsii chiar cursurile școlăii superioare, astfel pregătiri pentru cariere politice, oratoria ; apoi cariera advocațională.

Învățătorul la Romani ; am spus, mai mult era un sclav ; motivele desigur erau cultura și puterea de educator a celui sclav ; apoi cariera aceasta pentru Romani era ceva umililor.

Trecând la restul popoarelor ; fie dacă aveau o civilizație cât de primitivă, pretutindeni avem tendința spre realizarea acestei capitale necesități.

Evoluția lentă a determinat o transformare, care în zilele noastre vedem că a ajuns la perfecțiune.

Oricâtă depărtare e dela profesorul universitar modern, la magistrul cu unul și doi discipoli din lumea veche ; pe cei de azi îi considerăm ca făclii ai templului zidit din sufletul sclavilor ce sunt cei dintâi învățători.

Există doar atâtea asemănări între învățătorul de azi și măestrul de eri ; asta lăsând la o parte considerațiile ce sunt în dreptul celor de azi ca : putere de predare, cunoștințe și cultură.

Cei vechi erau sclavii bogățiilor, totodată și modești martiri ai lumini ; oare cei de azi într-o privință nu sunt aceiași sclavi credincioși ai slovei ; aceiași martiri și vrednici slujbași ai păcii și creațiunii ?

Dacă cei de ieri erau sclavii dușmanului; cei de azi sunt preoții idealului suprem pre care stă înfipt cel mai sfânt stindard al umanității.

Ioan Rațiu.



Cum trebuie predată o lecție de intuiție.

Pentruca o lecție de intuiție să fie predată metodic și cu succes, trebuie mai întâiu de toate, să-ți aduni materialul necesar la ea. De ce trebuie să-ți aduni material și de ce n'o predai sub formă de istorioară? Iată de ce: având materialul, din care se compune acea lecție și punându-l în fața copiilor, aceștia, vor căuta să-ți dea răspunsul dela sine, fără ca să mai fie nevoie de intervenția învățătorului, fiindcă sunt împinși de imboldul curiozității de a vedea și de o pipăi singuri lucrurile ce există în natură.

În felul acesta li-se întipărește mai bine în minte însușirile pe care le-a avut subiectul lecției; iar din punct de vedere metodic ai făcut o lecție intuitivă. Acum copii, văzând și pipăind lucrurile ca în realitate, este destul că să-le spui numai de ce și pentru ce-i sunt folositoare cutare și cutare părți ale subiectului, pentruca în mintea lor, să se întipărească cu ușurință și cu țarie. Numai în felul acesta poți ca să deștepți în copii un interes multilateral, care să-i facă a fi atenți în tot timpul lecției, ascultând-o cu cea mai mare plăcere.

Pe când dacă am preda-o sub formă de istorioară fără ca să avem materialul necesar, ar trebui ca să fim un măiestru în arta vorbirii, pentruca în felul cum am încondeiat lecția, să deșteptăm un interes în copii, căci numai în felul acesta arieși bine și cu succes. Sau, dacă nu avem acest dar, ar trebui ca să avem o voință de fier și o privire de vultur, pentru a ține pe copii atenți în tot timpul lecției.

Dacă lecția este făcută în felul acesta din urmă, să fii sigur că nu-ți este reușită pentrucă copii n'au ascultat, decât numai de țaria cu care ai vorbit și de privirea pe care ți-ai așintit-o asupra lor; adică de frică.

După aceea căutând ca să culegi ceace ai sămănat, vezi cu părere de rău că ți-ai bătut capul și ți-ai spart pieptul în zadar; căci toate cele spuse au fost aruncate în vânt, ca și cum ai arunca sămânța de grâu în baltă.

Acum vine întrebarea: poți să aștepți roade dela astfel de grâu? De sigur că nu! Tot la fel este și cu copiii cărora cauți să le imbii în minte lucruri pe care ei nu le înțeleg.

Ar fi de dorit ca învățământul să fie cât să poate de simplu pentru a fi înțeles de micile vlastare, iar totdeodată trebuie făcut în mod intuitiv, pentruca copii să priceapă ușor.

Craiva,

M. Ionescu,
inv.

Din activitatea cercurilor culturale învățătoresți.

Cercul cultural „Roșia de Șeceaș” și-a ținut ultima sa adunare lunară în comuna *Cergăul-Mare* în ziua de 21 Noembrie a. c. La aceasta adunare au luat parte următorii d. învățători: *I. O. Dămian*, președinte, *Ștefan Muntean*, secretar, *Nicolae Arcașiu* și *Aurelia Ban* din *Cergăul-Mare*, *Iosif Vereș Cergăul-Mic*, *Nicolae Petrescu Broșteni* și *Emilia Moldovan Roșia de Șeceaș*. Au mai luat parte ca oaspeți d. *Ioan Moldovan*, preot în *Cergăul-Mic* și *Victor Folea*, învățător în *Lupu*. Au lipsit de la aceasta adunare d. învățători: *Voina Gusan* și *Ana Stănilă* din *Păuca* și *Miron Muntean* din *Tău*.

După serviciul divin, la care au luat parte toți cei prezenți, a urmat ședința intimă, în care d.șoara inv. *Aurelia Ban* a ținut lecție practică cu elevi din clasa I. cărora le-a predat cuvântul normal „ou”. Lecția, după autocritica și critica celor prezenți, se declară de reușită.

La ora 14 s'a deschis ședința publică cu imnul religios „*Impărate ceresc*”, în prezența unui public numeros. Aci dl inv. *Nicolae Petrescu* a vorbit despre „*Școală și foloasele ei*”. Cu prilejul acesta s'a aranjat și o frumoasă expoziție de lucru manual de către învățătorii din localitate, care lucru ar trebui imitat și în alte părți.

Correspondent.



Rugăm pe d.ii particulari, că întrucât n'ar voi să aboneze revista noastră, să ne restituie numărul acesta; contrar îi vom considera ca abonați.

„Cercul cultural *Ohaba*” a ținut cea din urmă ședință în comuna *Colibi*, 21 Noembrie a. c.

Învățătorii cari au luat parte au fost: *Ioan Rusan*, *Elisabeta Manoilă*, *Petru Ivan*, *Gh. M. Dumitrescu*, *Ioan Pascu*, *Simion Hodoș* și *Vasile Deac*. Au fost lipsă: Învățătorul din *Hennig* motiv cunoscut, și inv. din *Hăpria* motiv necunoscut.

La ora 9 a. m. învățătorul din localitate a pornit cu elevii pe două rânduri la biserică, însoțit de învățătorii prezenți.

După ce s'a isprăvit serviciul divin, oficiat de preotul *Ioan Patachi* s'a ținut ședința intimă unde dl învățător *Gh. M. Dumitrescu* din loc a ținut o lecție practică: „*Formarea și scrierea cifrei 7*”.

Lecția s'a declarat bine reușită.

Sedința publică s'a început la ora 2. p. m.; conferențiar dl. inv. suplin. Vasile Deac; D-sa a vorbit despre „*Revoluția și suferințele Românilor sub Unguri.*“ din „Păgini alese“ de Alex. Odobescu. S'au recitat și cântat de elevii școlii conduși de Dl învățător din loc, poezii și cântece patriotice.

Au mai vorbit Dl *Rusan* în calitate de președinte și apoi Gh. M. Dumitrescu, despre „*Obligațiunea, gratuitatea și explicarea cum, când și pentru ce dau amenzile școlare.*“

Sedința s'a terminat la ora 5. p. m.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientos de către cei vizați.

Revizoratul școlar al județului Alba de jos.

No. 3975—1925.

Amăsurat Ordinului Inspectoratului Regional No. 25701/1925 Vă invităm, ca până la 25 Ian. 1926 să ne trimiteți următoarele date:

1. Cu cât pământ e improprietărită școala; sub titlu de dotație învățătorească, câmp de experiență, grădină școlară sau teren de cultură?

2. Intrucât școala încă nu e improprietărită definitiv să ni se arete cât teren a primit cu arândă forțată sub titlu de dotație învățătorească, câmp de experiență, grădină școlară sau teren de cultură?

3. De cine a fost luat în arândă; cât de învățători, cât de particulari?

4. Dacă învățătorii dela acea școală sunt proprietari de pământ, fie prin cumpărare, moștenire, sau căsătorie, și cât pământ anume are fiecare învățător (nominal).

5. Cu ce preț a hotărât comitetul școlar să fie arândat, și cui (învățători, particulari nominal).

6. Dacă prețul hotărât de comitetul școlar a fost respectat de comitetul școlar județan sau a fost diminuat, sau mărit și anume cu cât.

7. Dacă comitetul școlar județan a ținut seamă de persoanele cărora le-a fost arândat pământul de către comitetul școlar comunal sau dacă a schimbat acele persoane.

8. Observații ce aveți de făcut asupra acestor arendări.

Vă atragem atențiunea, că ori-ce depășire a termenului indicat va avea ca urmare aplicarea de sancțiuni față de DVoastră. Ni-se va raporta și în cazul, când școala n'a primit nici un fel de teren.

Revizor școlar, *M. Sasu.*

ȘTIRI.

„Amicul Școalei“ urează tuturor colaboratorilor, cetitorilor și sprijinitorilor săi an nou fericit.

* M. S. Regele a semnat decretul prin care se acordă, pe ziua de 1 Ianuarie 1926, numirea cu titlul definitiv în învățământul primar a următorilor colegi reușiți la examenul ținut în luna Noemvrie trecut la școla normală din Deva: *Coloman Makkai* (Beța,) *Lucreție Băbușiu* (Roșia-Montană) și *Rozalia Székely* (Cărpeneș). Felicitările noastre.

* Contrar svonului ce circulase în ultimele zile în rândurile funcționarilor, cum că plata noului spor de leafă se va începe abia de la 1 Februarie, din cauză că nu s'a terminat încă toate calculele, ministerul de finanțe ne informează că acest spor se va achita irevocabil cu începere de la 1 Ianuarie 1926.

* Domnii subrevizori de control din județul nostru sunt convocați pe ziua de 4 l. c. la biroul Revizoratului din Aiud, unde se va ținea o consfătuire privitoare la noua arondare a circumscripțiilor școlare și alte chestiuni școlare corente.

* Avizăm pe cei interesați, că a apărut tabloul tragerei Loteriei Presei. Noi însă nu-l putem reproduce în revistă fiindcă ne-ar ocupa aproape întreg spațiul.

Județul nostru a fost năpăstuit în săptămână trecută de revărsările apelor, cari au făcut în multe părți pagube enorme. Autoritățile vor începe o acțiune de ajutorare a năpăstuiților. Învățătorimea noastră își va ști face datoria.

Sindicatul Presei anunță că acest tablou se va afișa la toate prefecturile și primăriile din țară.

* Numărul acesta din revista noastră fost trimis acum tuturor dlor colegi din județele vecine, cari dela 1 Ian. a. c. vor aparține județului nostru. Credem, că și dâșii vor sprijini revista în felul cum au făcut până acuma colegii lor de aci, cari toți până la unul au abonat și plătit regulat micul abonament de 120 lei anual.

* În ziua de 27 Decemvrie trecut s'a ținut adunarea generală a *Reuniunii Plugarilor Români* din localitate, sub prezidenția Dlui Revizor *M. Sasu*. Cu acest prilej s'au hotărit între altele înființarea următoarele instituțiuni de mare însemnătate pentru cultura și bunăstarea țăranilor noștri: *o casă de cetire, o cooperativă economică și o tovărășie pentru asigurarea vitelor.*

* *Cerem scuză On. cetitorilor pentru greșelile, cari din nebagare de seamă s'au strecorat în numărul trecut al revistei noastre.*

Poșta Redacții: Dlui I. A. în N. Articolul trimis se va publica în numărul viitor.

Biblioteca Universității

Tipografia Frații Acs, Aiud.

Aiud